

Téma:

Tájékoztató a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság számára a tudományos kutatással, kutatás-fejlesztéssel és innovációval összefüggő programok és projektek kezelése és koordinálása tárgyában

Időszak:

Dátum:

2012. október

2012. október 9.

SZÁZADVÉG
ALAPÍTVÁNY

SZÁZADVÉG
TUDOMÁNYKUTATÓ ZRT.

STRATEGOPOLIS
KÖMÖRÖSÉNYI TUDOMÁNYOS ÉS STRATÉGIAI KUTATÓ KFT.

Az anyag az NFM_SZERZ/378/1 (2012) számú szerződés teljesítésére készült.

Az OECD által rendszeresen összeállított innovációs rangsor (OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2011: Innovation and Growth in Knowledge Economies¹) szerint Magyarország – több innovációs mutató alapján is – az Európai Unió országok sorában hátul foglal helyet. Alacsony a vállalatok belül termék- és folyamat-innováció, a vállalkozások alig vesznek részt nemzetközi innovációs projekteketben². Fontos látni, hogy **a következő uniós programozási időszakban a hangsúly** már nem csak a „hard” infrastruktúrafejlesztéseken lesz, a versenyképesség javításának sokkal hangsúlyosabb eszköze lesz **az innováció és kutatás-fejlesztés támogatása**.

Egy ország innovációs teljesítménye nagyban függ az intézményrendszeri berendezkedésétől. A kormányzat hosszú távon a hatékony és kiszámítható intézményi keretek biztosításával tud a legeredményesebben tenni a kutatás-fejlesztési és innovációs potenciál erősítése érdekében. A különböző területekért felelős szereplők (stratégiaalkotás, forráselosztás, humán erőforrás fejlesztés) koordinált cselekvése meghatározó egy ország innovációs teljesítményében.

Magyarországon a **kutatás-fejlesztési és innovációs feladatok az államigazgatás intézményrendszerén belül széttagoltan vannak jelen**, miközben komoly feladatok állnak a területek gazdái előtt (források felhasználása, stratégia-alkotás). A feladatok összehangolt koordinációjára van szükség, hogy a rendelkezésre álló forrásokat **a különböző szereplők konszenzuson alapuló stratégiája mentén tudja az ország felhasználni**.

A Magyar Közlöny 2012. július 2-i számában megjelent a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságról szóló 140/2012. (VII. 2.) Korm. rendelet és a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK) létrehozásáról és a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK) létrehozásával összefüggésben egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1221/2012. (VII. 2.) Korm. határozat. Ezzel egyidejűleg Hatályát veszítette a Nemzeti Kutatási, Innovációs és Tudománypolitikai Tanács létrehozásáról szóló 1279/2010. (XII. 15.) Korm. határozat.

A Nemzeti Kutatási, Innovációs és Tudománypolitikai Tanács (NKIT) korábbi formájában megszűnt, a feladatok részben a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottsághoz kerültek:

A 140/2012. (VII. 2.) Korm. rendelet szerint „A tudományos kutatással, kutatás-fejlesztéssel és innovációval összefüggő programokat, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap pályázatait és projektjeit illetően az NFK, illetve a Miniszterelnökség jogosult a szükséges szakmai egyeztetés lefolytatására.”

A korábban működő Nemzeti Kutatási és Innovációs Tanács működésének előnyei a következő pontokban foglalhatók össze:

¹ http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/oecd-science-technology-and-industry-scoreboard-2011_sti_scoreboard-2011-en

² Magyarország utolsó előtti a 30 országot bemutató listán.

1. Az innováció és kutatás-fejlesztés legfontosabb szereplőit sikerült egy asztalhoz ültetni. Egyszerre voltak jelen a stratégiáért és a forrásokért felelős intézmények, valamint az uniós és hazai költségvetési forrásokat felhasználó szereplők.
2. Az üléseken szembesíteni lehetett az államigazgatás különböző területén működő – kutatás-fejlesztéssel, innovációval foglalkozó - szereplőket az elvárásokkal és feladatokkal.
3. A tanács az államigazgatáson belüli és kívüli szereplők konszenzusos álláspontjára törekedett.

A következő területek ugyanakkor fejlesztésre szorulnak, a Tanács az alábbi pontokban mutatott hiányosságokat:

- A titkárság inkább passzív, mint aktív szerepet vállalt. Nem tudta szűrni az előterjesztéseket, nem volt kellő felhatalmazása, hogy a súlyosabb, nagyobb prioritást élvező kérdéseket vegye előbbre. Nem tudott élő kapcsolatokat kialakítani a Tanácson kívül egyéb intézményi szereplőkkel (a kutatás-fejlesztés és innováció területén).
- Nem volt jól definiálva a bevont szereplők köre és súlya. Nem különült el élesen egymástól a szavazati joggal rendelkező tag, a megfigyelőtől. Nem alakult ki az egyéb, fontos intézményi szereplők becsatornázásának módszere.
- A Tanács állásfoglalásokat adott ki, igazi döntési jogköre nem volt. Az állásfoglalások nem mindig érték el a kellő hatást, az érintett szereplők nem érezték sajátjuknak a feladatot.

Az NKIT megszűnését követően a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság mellett olyan **javaslattevő albizottság** felállítására van szükség, amely a kutatás-fejlesztés és innováció meghatározó szereplőinek véleményét, megoldási javaslatait fogalmazza meg a Kormánybizottság által feltett kérdésekre. Fontos szempont, hogy az albizottság esetleges döntésképtelensége ne akadályozza a Kormánybizottság működését.

A **szereplők körét kell újradefiniálni**, meghatározni a szavazati joggal rendelkező, szavazati joggal nem rendelkező tagokat. Továbbá az albizottság mellett működő Titkárságot meg kell erősíteni annak érdekében, hogy az albizottság javaslatait becsatornázza a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságba.

Határozati pont javaslatok:

1. A Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság elfogadja a Miniszterelnökség tájékoztatóját (Tájékoztató) a nemzeti innovációs tevékenység és az innovációhoz kapcsolódó koordinációs feladatok tárgyában.
2. A Tájékoztató alapján a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság felkéri a Miniszterelnökséget, hogy a Fejlesztési Irodán keresztül készíttessen, egy, a Kormánybizottsági döntést megalapozó tanulmányt, amely a hazai innovációs teljesítmény javítása érdekében feltárja az innovációs intézményrendszer kezelésben rejlő lehetőségeket és szűk keresztmetszeteket, és ezek alapján javaslatot tesz az innovációs politika Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság keretei közti működésére.

Felelős: Miniszterelnökséget felügyelő államtitkár

Határidő: 2012.10.30